

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
UNIVERSITY OF CRETE

EVENTS SERIES 2019

«Πολιτισμός, Παιδεία και Πολιτική»

Ο Διευθυντής του Κέντρου Ελληνικών Σπουδών (Ελλάδος), Πανεπιστήμιο Harvard

και ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Κρήτης

σας προσκαλούν στη διάλεξη

του **Κώστα Παναγιωτάκη,**

Καθηγητή Λατινικής Φιλολογίας του Τμήματος Κλασικών Σπουδών του

Πανεπιστημίου Γλασκώβης,

με θέμα

«Λατινικά γνωμικά, παιδεία και τρόπος ζωής».

Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί την Τετάρτη, 5 Δεκεμβρίου 2018 και ώρα 20:00

στο Φοιτητικό και Πολιτιστικό Κέντρο «Ξενία» στο Ρέθυμνο.

Η ομιλία θα γίνει στα Ελληνικά.

Η εκδήλωση πραγματοποιείται σε συνεργασία με το
Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Σύντομη περίληψη της διάλεξης

Η πολιτιστική κληρονομιά της Ρώμης είναι διάχυτη στις μέρες μας· την βρίσκουμε στη γλώσσα που μιλάμε, στα λογοτεχνικά κείμενα που διαβάζουμε, στα έργα τέχνης που θαυμάζουμε και στην αρχιτεκτονική που μας περιβάλλει, στους νόμους που ρυθμίζουν την ζωή μας, στην τεχνολογία που χρησιμοποιούμε και στα δημοφιλή θέαματα που μας διασκεδάζουν. Βεβαίως οι Ρωμαίοι μάς είναι γνωστοί όχι μόνο για τα επιβλητικά τους μνημεία αλλά και για τη σπουδαία τους λογοτεχνία, μέρος της οποίας αποτελούν σύντομες, περιεκτικές και αλησμόνητες φράσεις, όπως “η τύχη ευνοεί τους γενναίους” του Τερεντίου, “άδραξε τη μέρα” του Ορατίου, “ο έρωτας κατακτά τα πάντα” και “συνεχώς άστατο και ευμετάβλητο πλάσμα η γυναίκα” του Βιργιλίου, “νους υγιής εν σώματι υγεί” του Ιουβενάλη, και πολλά άλλα. Η ομιλία μου θα εστιάσει σε τέτοιου είδους αποφθέγματα και συγκεκριμένα θα εξετάσει το αρχικό τους περιεχόμενο, πώς αυτό άλλαξε κατά την επιβίωσή τους και πώς τέτοια αποφθέγματα επηρέασαν την ευρωπαϊκή σκέψη και την καλλιτεχνική παράδοση.

Σύντομο βιογραφικό σημείωμα του κυρίου Κώστα Παναγιωτάκη

Ο Κώστας Παναγιωτάκης είναι Καθηγητής Λατινικής Φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο της Γλασκώβης. Ασχολείται ερευνητικά με το μυθιστόρημα και το θέατρο και ειδικότερα με τα Σατυρικά του Πετρωνίου και με αποσπασματικά σωζόμενες μορφές λαϊκού θεάτρου (τους λογοτεχνικούς μίμους του Δέκιμου Λαβέριου και του Ποπλιλίου καθώς και τη λεγόμενη Ατελλανή κωμωδία). Κύριες δημοσιεύσεις του στα θέματα αυτά αποτελούν οι μονογραφίες *Theatrum Arbitri: Theatrical Elements in the Satyrice of Petronius* (Leiden, 1995) και *Decimus Laberius: The Fragments* (Cambridge, 2010). Ο Κ. Παναγιωτάκης έχει μεταφράσει στα ελληνικά κωμωδίες του Πλαύτου και του Τερεντίου και (μαζί με τον αδελφό του Στέλιο) την κλασική μελέτη του Πήτερ Ουώλς *Η Ρωμαϊκή Μυθιστορία: Τα Σατυρικά του Πετρωνίου και οι Μεταμορφώσεις του Απουληίου* (MIET 2000). Ετοιμάζει νέες κριτικές εκδόσεις, με μετάφραση και σχόλια, των αποσπασμάτων της Ατελλανής κωμωδίας, των γνωμικών που αποδίδονται στον μιμογράφο Ποπλιλίο και του επεισοδίου από τα Σατυρικά του Πετρωνίου που είναι γνωστό ως “Το Δείπνο του Τριμαλχίωνα” (*Cena Trimalchionis*).

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ HARVARD
EVENTS SERIES 2019 «ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΠΑΙΔΕΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ»
www.chs.harvard.edu/eventsseries

Κώστας ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗΣ

Καθηγητής Λατινικής Φιλολογίας,
Τμήμα Κλασικών Σπουδών,
Πανεπιστήμιο Γλασκώβης

> RETHYMNO

Λατινικά γνωμικά, παιδεία και τρόπος ζωής

ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
UNIVERSITY OF CRETE

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ

05 ΔΕΚ

ΤΟΠΟΣ

ΡΕΘΥΜΝΟ

ΩΡΑ

20.00

ΧΩΡΟΣ

ΦΟΙΤΗΤΙΚΟ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ
ΚΕΝΤΡΟ «ΞΕΝΙΑ»
Ν. ΨΑΡΦΟΥ 46

ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Εθνική Βιβλιοθήκη
της Ελλάδος National
Library of Greece

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
UNIVERSITY OF CRETE

HARVARD
CLUB OF
GREECE

ΔΗΜΟΣ
ΝΑΦΠΛΙΟΥ
Δ.Ο.Π.Π.Α.Τ.
MUNICIPALITY
OF NAFPLIO
D.O.P.P.A.T.

Κέντρο Ελληνικών Σπουδών Ελλάδος, Πανεπιστήμιο Harvard, Πλατεία Φιλελλήνων & οδός Όθωνος, 21 100 Ναύπλιο
Τ: +30 27520 47030, F: +30 27520 47039, E: chsnaflion@chs.harvard.edu, <http://greece.chs.harvard.edu>

chsgr chsgreece

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
UNIVERSITY OF CRETE

Events Series 2019

"Culture, Education and Politics"

The Director of the Center for Hellenic Studies (Greece), Harvard University
and the Dean of the University of Crete

invite you to the lecture by

Costas Panayotakis,

Professor of Latin in the Classics Department at the University of Glasgow,
entitled

"Latin sayings, culture and lifestyle".

The event will take place on Wednesday, December 5, 2018, at 20:00
at the Student Cultural Center "Xenia" in Rethymno.

The lecture will be delivered in Greek.

The event is organized in collaboration with
the University of Crete.

Synopsis of the lecture

The cultural legacy of the Romans is all around us, in the language we speak, the literature we read, the art we admire and the architecture we appreciate, the legal system within which we operate, the technology we use, the popular entertainment we enjoy. The Romans are, of course, known to us not only because of their impressive large-scale monuments but also through their remarkable literature, which includes short, pithy, and memorable phrases, such as Terence's "fortune favours the brave", Horace's "seize the day", Virgil's "love conquers all" and "woman is constantly a fickle and changeable creature", Juvenal's "a healthy mind in a healthy body", to name but a few. My talk will focus on what celebrated sayings such as these meant in their original context, how their meaning changed during their reception, and how they influenced the artistic and intellectual culture of subsequent eras in Europe.

Costas Panayotakis' brief resume

Costas Panayotakis is Professor of Latin at the University of Glasgow. His research focusses on the novel and comic drama, especially Petronius' *Satyrica* and the popular low forms of Roman theatrical entertainment (the mimes of Decimus Laberius and Publilius and the so-called Atellane comedy), the scripts of which have come down to us only in fragments. His main publications in these scholarly areas are his books *Theatrum Arbitri: Theatrical Elements in the Satyrica of Petronius* (Leiden, 1995) and *Decimus Laberius: The Fragments* (Cambridge, 2010). He has also translated into Modern Greek select plays of Plautus and Terence and (with his brother Stelios) Peter Walsh's influential study on *The Roman Novel: The Satyricon of Petronius and the Metamorphoses of Apuleius* (Cultural Foundation of the National Bank of Greece, 2000). He is currently preparing new critical editions (with facing translation and commentary) of the fragments of Atellane comedy, the moral maxims associated with the mimographer Publilius, and Petronius' 'Dinner at Trimalchio's'.